

De Spoorweg-Maatschappij 'Zuid Beveland' (5)

In vorige afleveringen kwamen het ontstaan van de SZB, de opening van haar lijnen op Zuid-Beveland, de reizigers- en de goederendienst, de gebeurtenissen in de oorlogsjaren, de opheffing van het reizigersvervoer en de sluiting van de ringlijn aan de orde. Ditmaal halen wij herinneringen op in een gesprek met de heer J. (Ko) Fabery de Jonge uit Goes. Het verhaal wordt geïllustreerd met enige foto's uit de oude doos.

Het laden van groenten en fruit bij de veiling te Goes, naast het station van de NS, vergt vele handen. Foto van circa 1930, collectie Hans Lindenbergh.

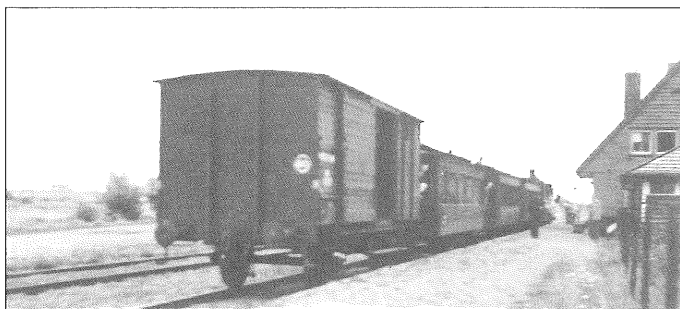
De ringlijn

Ko Fabery de Jonge herinnert zich de dagelijkse gang van zaken rond 1960 in Goes en op de ringlijn maar al te goed. Hij vertelt: "Vanaf de ringlijn werden suikerbieten, aardappelen, uien en stro afgevoerd. Vooral Oudelande en Kwadendamme (veelal stro) kenden een drukke laad- en losplaats. In Goes werden bij de veiling vele kisten met groenten en fruit ter vervoer aangeboden. Ook gingen er veel koeien vanaf de veelading (verhoogde laad- en losplaats) op de trein, nadat zij één of meerdere nachten bij het 'koeienhotel' in de buurt hadden doorgebracht. Naar Goes kwamen steenkolen voor de plaatselijke handelaren en stukgoederen voor Van Gend & Loos. Zodra 's ochtends vroeg één of meer buurtgoederentreinen uit Roosendaal waren aangekomen, begon het uitrangeren van de wagens voor Van Gend & Loos. Voor de ringlijn werden de

wagens op bestemming geplaatst. Elke werkdag vertrok om half tien de goederentrein met een diesellocomotief van de serie 24/2500 vanuit Goes in de richting Hoedekenskerke. Via Borssele en 's Heer Arendskerke was de terugkomst in Goes rond half vier in de middag. Buiten de officiële dienstregeling om haalde een 'sik' (locomotor serie 2/300) dan nog enige goederenwagens met beenderen (slachtafval) op bij de laadplaats

Bossheweg (ver buiten de bebouwde kom gelegen). Vanwege de stank werden deze wagens pas op het laatste moment achter de buurtgoederentrein met vertrek om half vijf naar Roosendaal gehangen." Het ging er allergemoeilijkst aan

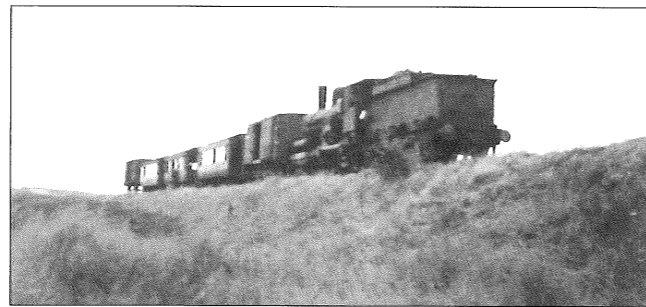
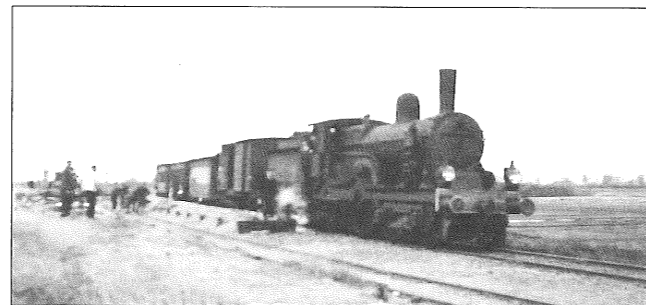
toe op de ringlijn. Ko herinnert zich oud-stationschef H.P. van der Veen en vervolgt: "Hij had het in de jaren 1955-1952 in Goes voor het zeggen en was tevens chef over alle stationnetjes (eigenlijk laad- en losplaatsen) langs de ringlijn. Eens per maand werd de lijn door hem geïnspecteerd in gezelschap van een rangeerder, die tegelijkertijd de wissels en ontsporingsblokken nakeek en smeerde. Bij de rit ging een Dg (wagen met bagage- of dienstafdeling voor goederentreinen) mee. Alle stations werden aangedaan en 'de zusjes van de lijn' (de contractanten) werden bezocht. Bij sommigen stond de koffie klaar en bij de een of de ander werd het twaalfuurtje genuttigd. Ik heb

Op 20 augustus 1945 is in Kwadendamme locomotief NS 1744 aangekomen met een trein, bestaande uit de rijtuigen C 313, C 338, C 332 en C 321 en de gesloten goederenwagen 12272. Foto Jan Voerman (t), collectie Kees Wielemaker.

zelf ook eens een dergelijke rit mogen meemaken, deels in de Dg en deels op de locomotief. Dat was wel een hoge uitzondering, want Van der Veen was een zeer stipte spoorman en een buitenstaander meenemen was voor hem zeker geen alledaags gewoonte."

Ondanks het feit dat het met de ringlijn bergafwaarts ging, ontstonden er twee nieuwe aansluitingen. Ko vervolgt: "In 1966 werd het Sloegebied per trein bereikbaar. Inmiddels is het al jarenlang de enige bestemming voor goederenwagens in Zeeland. De in 1967 aangelegde gemeentelijke stamlijn in Goes was echter een doodgeboren kindje. De lijn trok nauwelijks vervoer. De AKF (Apparaten en Ketel Fabriek), die vestiging afhankelijk stelde van goede verbindingen over weg, spoor en water, was een reden geweest voor de aanleg. Overigens geschiedde de uitbreiding van het havengebied in Goes meer in het kader van de ontwikkeling van de gemeente op industrieel gebied. De AKF zou later opgaan in 'De Schelde' te Vlissingen.

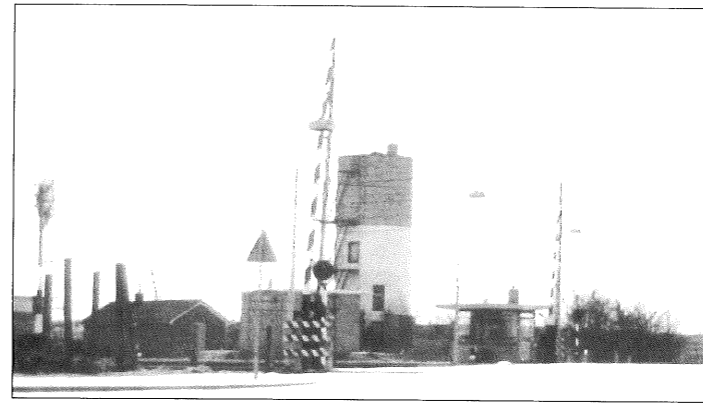

^^ Op 20 augustus 1945 is locomotief NS 1744 op de ringlijn van de SZB onderweg met een reizigerstrein. Er vindt met deze trein ook beperkt goederenvervoer plaats. Foto Jan Voerman (t), collectie Kees Wielemaker.

^ Locomotief NS 1744 passeert op 20 augustus 1945 met reizigers en goederen het dorp Hoedekenskerke. Foto Jan Voerman (t), collectie Kees Wielemaker.

De watertoren

Zegsman Ko Fabery de Jonge vervolgt: "In 1962 werd de watertoren op het emplacement te Goes ingericht als woning voor oud-stationschef Van der Veen. Hij woonde na het overlijden van zijn echtgenote alleen op de eerste verdieping en was uiterst sportief aangelegd. Van tijd tot tijd zwom hij in het betonnen waterreservoir bovenin. In 1972 trad hij op als werkmeester bij de SGB en kwam de watertoren in gebruik bij de stoomtram. Van der Veen trachtte het personeel van de SGB zoveel mogelijk 'spoorse' gewoontes bij te brengen. Daar er nog geen uniformen

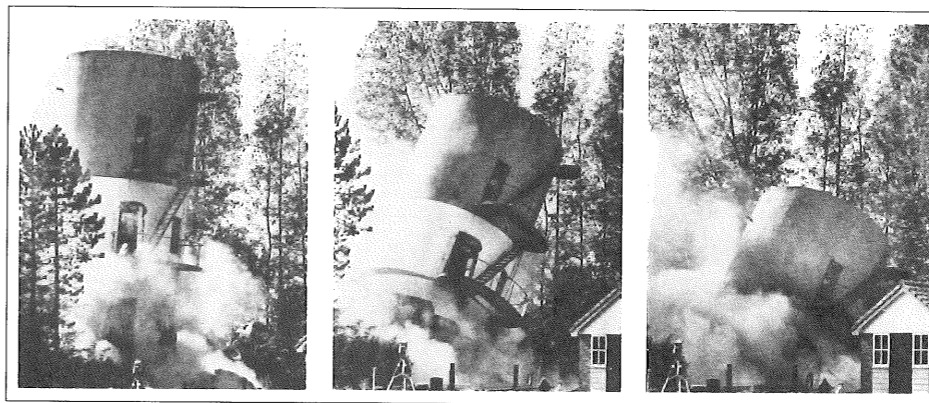

Vanuit de stad stond de watertoren juist links voorbij de overweg aan de westzijde van het emplacement te Goes. Foto van circa 1950, collectie Hans Lindenbergh.

waren, kregen alle dienstdoende leden een groene armband om de arm met de letters SGB, zodat het publiek in ieder geval kon zien wie in functie was. Een typisch voorbeeld van zijn accuratesse was zijn manier van tijdsaanduiding. De trein vertrok niet om 'tien over twee', maar om 'veertien uur tien'. Na het vertrek van Van der Veen deed de toren nog een tijdje dienst als magazijn en

was voor de stoomlocomotieven. Soms stonden hier wel vijf machines achter elkaar te wachten om water te nemen. Rond 1960 diende de toren alleen voor het schoonspuiten van veewagens bij de verhoogde laad- en losplaats.

Marius C.J. Broos, september 2006.

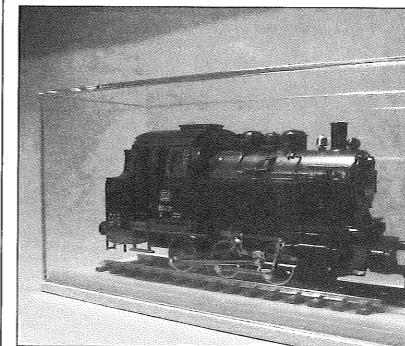
Op 3 oktober 1986 stortte de voormalige watertoren in Goes ter aarde. Uit: PZC van 4 oktober 1986.

Informatie Vitrine-boxen

Het is mogelijk om in het bezit te komen van een prachtige vitrinebox waarin u uw collectie kunt tentoonstellen. In een box staat uw model stofvrij en hoeft dus niet regelmatig schoon-gemaakt te worden (met alle beschadigingsrisico's van dien). Deze box is geheel van geslepen glas gemaakt. Ook bestaat er een uitvoering met aan de achterzijde een spiegel, waardoor het model aan beide kanten te bewonderen is. Tevens is er de mogelijkheid om de box uit te laten voeren in ACRYLAAT.

De boxen zijn in diverse modellen en maten te leveren. Ze zijn op onze beurzen te bestellen. Of via ons huisadres. Dit dient dan wel schriftelijk dient te gebeuren. De levertijd bedraagt 1 maand.

Vitrine-boxen worden niet per post verzonden, dit vanwege een te hoog breukrisico en te hoge verpakkingskosten. Wel bestaat de mogelijkheid om, tegen vergoeding, uw bestelling thuis te laten bezorgen.

Voor verdere informatie kunt u altijd contact opnemen met:

G.J. van 't Veen
's Heer Hendrikskinderdijk 64, 4461 DX Goes
Tel: 0113-220493
e-mail: ztmr@zeelandnet.nl

BEURSAGENDA 2006

Stichting "De Zeeuwse"
Modelruilbeurzen

18 NOVEMBER

congrescentrum
"De Stenge"
Stengeplein 1
Heinkenszand (Bij Goes)

BEURZEN OPEN:
10.00 - 15.30 UUR.

INFORMATIE: 0113 - 220493.

BEURSAGENDA 2007

Stichting "De Zeeuwse"
Modelruilbeurzen

13 JANUARI

10 MAART

29 SEPTEMBER

17 NOVEMBER

congrescentrum
"De Stenge"
Stengeplein 1
Heinkenszand (bij Goes)

Voldoende gratis parkeren

BEURZEN OPEN:
10.00-15.30 UUR

INFORMATIE: 0113-220493

modelspoorders kopen
hun treinen bij...

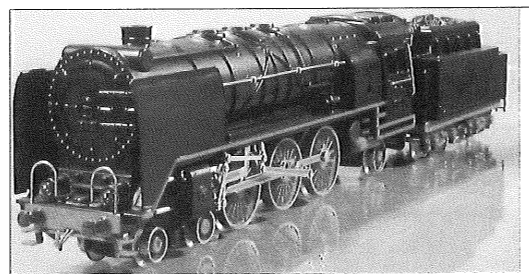
speelgoedsspecialist

TOP 1
TOYS **VISSER**

Ruim assortiment,
lage prijzen,
goede service...

Lange Kerkstraat 2-6 Goes
0113 - 21 65 57
www.vissertoys.nl

Big Boys Train Shop Bergen op Zoom

De Trein Speciaalzaak.

Officieel dealer van Märklin, Trix,
Miniclub, Minitrix, Fleischmann, Picollo,
LGB, en Digitaal. Faller en Bush scenery etc.

Gespecialiseerd in verzamelateriaal.

Als klap op de vuurpijl
verkopten wij de noviteiten voor het van
de bovengenoemde merken aan
af fabrieksprijzen bij reservering.

U kunt ons vinden in de
Lievevrouwestraat 23
4611 JJ Bergen op Zoom
Tel.: 0164-250848

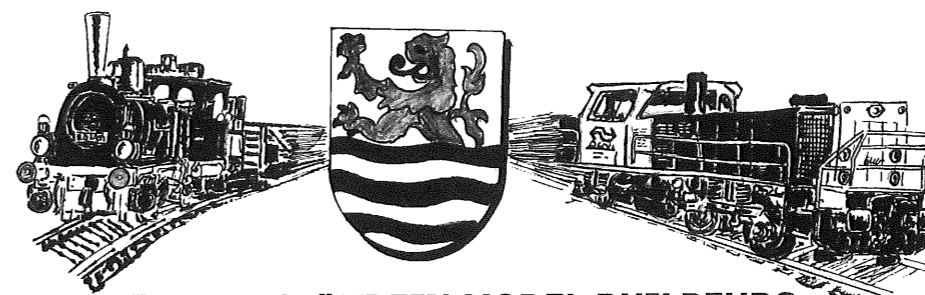
Website: www.treintjes.nl

Wij zien Uw bezoek met belangstelling tegemoet,
Karin en Rene

De Zuid-Wester Rail Koerier

13^e jaargang nr. 1 september 2006 ©

Uitgave: Stichting "De Zeeuwse" Modelruilbeurzen

DE "ZEEUWSE" TREIN MODEL RUILBEURS

's-Heer Hendrikskinderdijk 64
4461 DX Goes
e-mail: ztrm@zeelandnet.nl

K.v.K. Middelburg 41114803

Ruilbeurzen:

Onze ruilbeurzen worden gehouden in het congrescentrum "De Stenge" te Heinkenszand. Dit congrescentrum biedt ruimte voor vele kraampjes. Het is dan ook vanzelfsprekend dat u er vrijwel alles vindt op modeltrein-gebied en wat daar bij behoort. Ook aanbiedingen van tweedehands materiaal zijn zeker de moeite waard; vaak komt u er dingen tegen waarnaar u al tijden loopt te zoeken! Naast de mogelijkheid tot aanschaf van modeltreinspullen kunt u onder het genot van een consumptie even uitblazen en videofilms bekijken van (bijzondere) treinen. Deze voor u interessante Nederlandstalige videofilms kunt u ook bij ons bestellen. Daarnaast kunt u zeker ook een informatief gesprek voeren met een mede hobbyist en ervaringen uitwisselen. Op deze beurzen staat een **TEST-TAFEL** van onze stichting gratis tot uw beschikking. Hier kunt u uw net verworven locomotief, rijtuig, wagons of treinstel even uittesten.

Mocht u zelf materieel willen verkopen dan bestaat de mogelijkheid een tafel gedurende de beurs te huren.

Geachte lezer,

Voor u ligt de nieuwe Zuid - Wester Railkoerier, de officiële uitgave van de Stichting "De Zeeuwse" Modelruilbeurzen, treinmodelbouw. Met een paar woorden kunnen we het doel van onze stichting omschrijven. Namelijk het stimuleren van de treinmodelbouw in al zijn facetten!

Dit doen wij door het organiseren van ruilbeurzen en tentoonstellingen op het gehele gebied dat met de modelspoorhobby samenhangt. We bemiddelen bij aan- en verkoop van modelspoor materiaal en staan de modelspoorhobbyist met vakkundige adviezen terzijde.

Lange winteravonden?

De zomer loopt alweer op zijn eind. Herfst, storm, regen en lange donkere winteravonden staan weer voor de deur. Voor velen betekenen de komende lange, donkere avonden eindelijk weer tijd voor de hobby! Ideeën opgedaan in de zomer kunnen omgezet worden in de praktijk. Materiaal verzamelen en aan de slag. Elke rechtgeaarde hobbyist weet dat je niet snel uitgebouwd raakt. Heel vaak wordt er toch weer iets veranderd, omdat het op die manier veel beter tot zijn recht komt. Huizen bouwen, straten leggen, uw eigen modelwereld creëren... Kortom, de komende herfst en winterperiode zijn bijzonder geschikt om uw modelbaan stukje bij beetje te verwezenlijken en uw droom te realiseren.

Onze ruilbeurzen zijn er voor om u daarbij met raad en daad bij te staan en u te voorzien van het benodigde materiaal tegen een schappelijke prijs.

U bent dan ook altijd welkom bij onze modeltreinruilbeurzen in 'de Stenge' te Heinkenszand.

Dhr. M. Broos is onze vaste schrijver van stukjes over lang vervlogen tijden in de treingeschiedenis. In de volgende uitgave schrijft hij over de Spoorwegmaatschappij "Zuid-Beveland Deel 6". Mocht u zelf in het bezit zijn van foto's van genoemde spoorwegmaatschappij of de daaraan verbonden locaties zouden wij materiaal zeer op prijs stellen.

TIP

Knip de agenda die achter in de krant zit uit en geef deze een goede plaats zodat u altijd weet waar en wanneer u ons kunt vinden.

Nederlands grootste

MODELBOUWSHOW

24 EN 25 FEBRUARI 2007

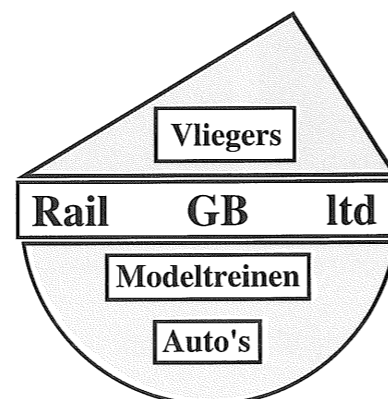
MET CA. 650 DEELNEMERS OP 10.000 M2 IN 2 HALLEN

- Radiografisch bestuurbare trucks, auto's en racewagens
- Bassin met modelboten
- Vliegtuigen
- Modelspoorbanen
- Publieks- behendigheidswedstrijden
- Minikermis
- Modelstoom
- Houtbouw, poppenhuizen, kartonbouw etc.

Toegangsprijs: € 7,50 p.p. en € 3,50 kinderen tot 12 jaar.
Openingstijden: 10.00 - 18.00 uur

Info: Zeelandhallen Goes, tel. (0113) 22 10 20
www.zeelandhallen.nl
J. van 't Veen, tel. (0113) 22 04 93

zeelandhallen
Goes
Komt u verder

voor een goede gebruikte trein
in alle spoorbreedtes
ook toebehoren

Wij kopen en verkopen uw treinen
Tevens taxatie

Info: Rail GB ltd. Dorpsstraat 124
2992 BE Barendrecht
Tel. 0180 - 617795 / Fax 0180 - 617795
Mobiel 06-53550649

Info: www.railgbtld.nl
W.J. Domenie